A°. 1847. N°. 203.

Opregte **HAARLEMSCHE** van — *Maandagsche* **COURANT** 30 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 25 Augustus.

Volgens de aan de overheden medegedeelde opgave, nopens den weg, welken Z. M. de Koning, uit de oostenrijksche Staten terugkeerende, denkt te volgen, begeeft hij zich onmiddelijk naar den Rijn, en zal de minister *v. Bodelschwing* Z. M. te Bingen opwachten. Den 17den September zal de Koning Trier bezoeken; den 19den en 20sten Koblentz, en zich vervolgens, over Keulen en Dusseldorp, naar Munster begeven.

De minister van oorlog, generaal *v. Boyen*, heeft zijn reeds voor langen tijd begeerd ontslag bekomen, en zal in die hoedanigheid worden opgevolgd door den generaal *von Rohr*, tot dus verre bevelhebber van de 11de divisie, in Breslau.

FRANKFORT, 26 Augustus.

Bijzondere berigten uit Rome, tot den 16den dezer, melden, dat door een der dagbladen dier stad eene opgave is bekend gemaakt, nopens de inkomsten en uitgaven van den Kerkelijken-Staat, en dat daaruit blijkt, dat er voor het loopende jaar een tekort aanwezig zal zijn van 512,376 scudi. De inkomsten worden geraamd op 9,639,189 scudi; de uitgaven op 10,099,545; — 't welk een verschil oplevert van 460,336 scudi, doch waarbij moet worden gerekend het tekort van het vorige jaar, 't welk 52,040 scudi bedraagt. — De renten van de staatsschuld vorderen 2,811,026 scudi; de kosten der militaire magt ruim 2 millioenen, waaronder nog die, welke voor onderscheidene gewapende corpsen bestemd zijn, niet begrepen worden.

In andere romeinsche bladen beklaagt men zich hoogelijk over de zorgeloosheid, waarmede de openbare belangen tot dus verre in den Kerkelijken-Staat zijn waargenomen geworden. In Frosinone, de hoofdstad eener provincie, welke 160000 inwoners telt, is nooit iets gedaan, om de nijverheid te bevorderen. Scholen worden aldaar niet gevonden; — zelfs geen gasthuis. Niet beter is het gesteld met Somnino, eenmaal een zeer berucht rooversnest, 't welk grootendeels, op last van Paus *Pius VII*, is afgebrand, doch waarvoor sedert niets is gedaan. — In deze en andere plaatsen, in gelijke omstandigheden verkeerende, vleit men zich met eene betere toekomst onder de regering van den nieuwen Paus.

Sedert lang heeft men in Rome de behoefte gevoeld van eene betere gemeenschap tusschen de deelen der stad, welke door den Tiber van een zijn gescheiden. De bestaande bruggen zijn onvoldoende, en de pont-veeren zijn dikwerf, bij een hoogen waterstand, onbruikbaar Men heeft vroeger den voorslag gedaan, om in deze behoefte door ijzeren bruggen te voorzien, doch Paus *Gregorius XVI*, welke dergelijke bruggen op eene lijn stelde met ijzerbanen, die hij als eene verfoeilijke uitvinding beschouwde, heeft nooit eenige acht daarop willen geven. Thans is de inrigting van vier ketting-bruggen voorgeslagen, en ook reeds goedgekeurd.

Den 16den was men nog niet gereed met de verkiezing van de officieren der burgerwacht, welke meer bezwaren scheen te hebben opgeleverd, dan men in den beginne had verwacht. Verscheidene personen, welke reeds benoemd waren, zijn, deels uit hoofde van hunne onbedrevenheid, deels omdat zij geene genoegzame waarborgen van deugdelijkheid opleverden, afgewezen. Intusschen is een der battaillons, 't welk door prins *Aldebrandini* wordt gecommandeerd, reeds 400 man sterk. Dit corps is den 16den uitgerukt, om in den wapenhandel te worden geoefend, en is daarna in de Villa Borghese op ververschingen onthaald. — Vorst *Piombino*, die almede een battaillon commandeert, heeft in dit opzigt niet achter willen blijven, en heeft zijne manschap, na vlijtig te zijn geoefend, aan de Villa Ludovisi wijn en brood laten uitreiken. Zoo gemeld wordt, betoonen de Romeinen veel genegenheid, om zich goed in den wapenhandel te laten onderwijzen, en bij deze feestvieringen zijn in de laatste dagen vervaardigde nationale liederen met geestdrift gezongen.

Den 15den heeft de Paus de godsdienst-oefening verrigt in S. Maria Maggiore, als naar gewoonte, onder een grooten toevloed en uitbundige toejuiching. Twee afdeelingen van de burgerwacht hebben daarbij de orde bewaard. De manschap was ten deele van uniform voorzien, en deze had eene goede houding. — De aangenomene militaire kleeding bestaat uit zwarten jas, linnen broek, ronden hoed, met wit en gele kokarde.

Den 16den was in Rome het gerucht verbreid, dat een courier uit Milaan de tijding had aangebragt, dat de Oostenrijkers de stad Ferrara hadden ontruimd. Dit gerucht had echter nog weinig geloof gevonden, en schijnt ook niet bevestigd te zijn.

— Een berigt uit Weenen van 21 Augustus, door een geacht dagblad medegedeeld, luidt als volgt:

„ Men verneemt, dat, daargelaten de voortdurende woeling in het hertogdom Lucca, nog geene eigenlijke breuk tusschen de regering en de bevolking heeft plaats gehad; weshalve de door den Hertog gevraagde tusschenkomst vooreerst als niet raadzaam en niet volstrekt noodig kan beschouwd worden. De vlugt des Hertogs bepaalt zich, volgens geloofwaardige berigten, hiertoe, dat hij zich van een zomer-paleis verwijderd heeft, nademaal de landlieden in den omtrek blijken gaven van groote opgewondenheid.

„ Uit eene zeer goede bron kan verzekerd worden, dat de oostenrijksche regering, op het tegenwoordige oogenblik, *niet* denkt aan eene gewapende tusschenkomst in de italiaansche zaken; — dat uit dezen hoofde de krijgsmagt niet aanmerkelijk vermeerderd wordt, en dat het voldoende zal zijn, het leger aldaar op een ontzagwekkenden voet te houden. Voor zoo veel mitsdien de loop der zaken zich laat berekenen, is er geene bedenkelijke verstoring van den vrede te wachten; te meer, omdat de regeringen van de Staten in Midden-Italie, juist ten gevolge van de raadgevingen van het oostenrijksche kabinet, geneigd schijnen te wezen, om de rust te bewaren door verstandige maatregelen en inwilligingen."

— De berigten uit Zwitserland, loopende tot 23 Augustus, melden, dat ook in het kanton Waadt toebereidselen ten oorlog gemaakt worden. In het arsenaal van Lausanne wordt ijverig gewerkt aan het in orde brengen van kanonnen en ander oorlogstuig. De bevolking, vooral aan de grenzen van Freyburg, betoont veel onrust wegens de wapeningen in de verbondene katholijke kantons, en verlangt dringend, gewapend te worden, ten einde elken aanval te kunnen afweren. — In Lucern is men bezig met het oprigten van telegrafen.

VAN DEN RIJN, 26 Augustus.

De jongste berigten uit Italie zijn geenszins geruststellende. Overal, voornamelijk in den Kerkelijken-Staat, heerscht eene groote spanning, die nog gedurig vermeerderd wordt door de inblazingen van zendelingen der revolutionaire partij. De oostenrijksche krijgsmagt in het Lombardijsch - Venetiaansche - koningrijk is aanmerkelijk versterkt, en gedeeltelijk tot aan de grenzen van den Kerkelijken-Staat voortgerukt. De bevelvoerende generaal *Radetzky* heeft de noodige bevelen, om desgevorderd tot de bezetting van den genoemden Staat overtegaan. Het is niet te denken, dat Oostenrijk zich door eenigerlei vertoogen daarvan zal laten terughouden. Het geldt voor die mogendheid de handhaving van een beginsel, hetwelk als 't ware de grondslag van haar tegenwoordig bestaan uitmaakt. — In Zwitserland zal eene gewapende tusschenkomst moeijelijker wezen. Terwijl de Landdag besloten schijnt te hebben, om aan het afzonderlijke verbond der katholijke kantons met geweld van wapenen een einde te maken, neemt dat verbond alle maatregelen tot een hardnekkigen tegenstand, grootelijks steunende op Oostenrijk en Sardinie. Deze beide mogendheden hebben echter thans veel met Italie te doen. De Landdag heeft zich, door zijne ernstige en rustige houding, eene groote morele kracht weten te verschaffen, en zoo wel het kabinet van Parijs, als dat van Londen, heeft zich aan de zijde van die vergadering geschaard.

De prins *van Metternich* zal, gelijk nu laatstelijk weder verzekerd wordt, zich naar Ischl begeven; maar slechts, om den Koning van Pruissen daar te ontmoeten, en spoedig naar Weenen terug te keeren.

De Bondsvergadering te Frankfort werkt nog ijverig. Wanneer hare zittingen geschorst zullen worden, is nog onzeker. Ook in Duitschland heerscht geenszins eene wenschelijke kalmte. Eerlang verwacht men de afkondiging van verscheidene besluiten der genoemde vergadering, die denkelijk niet ten genoegen van de liberale partij zullen uitvallen. Het vraagstuk omtrent de drukpers blijft nog hangende.

Naar men verzekert, heeft dezer dagen, te Wilhelmsbad, eene verzoening tusschen den Keurvorst van Hessen en diens zoon, den Keurprins, plaats gehad.

Uit de badplaatsen zijn reeds vele reizigers vertrokken. Vooral te Wiesbaden beklaagt men zich zeer over het geringe aantal der badgasten.

De graanprijzen zijn hier weder dalende. — De aardappelenoogst schijnt op vele plaatsen niet gelukkig uitte vallen.

PARIJS, 26 Augustus.

Het lijk van den hertog *de Praslin* is geopend. Het is overtuigend gebleken, dat hij zich zelven, met eene aanzienlijke hoeveelheid arsenicum, om 't leven heeft gebragt. — Het is tevens gebleken, dat hij aan zijn ligchaam de kennelijke teekenen droeg van eene heftige worsteling; als: aan armen en handen, en zelfs aan een zijner beenen, kneuzingen, gekrabde wonden en beten, — alle nog versch, en, gelijk in de daarvan opgemaakte acte wordt gelezen, te weeg gebragt bij zijne worsteling met zijn slagtoffer.

De hertog heeft geestelijken bijstand gehad van den pastoor van St. Jacques. Aan dezen heeft hij gebiecht, en deze heeft hem ook, in 't bijzijn van den kanselier *Pasquier*, de kerkgeregten toegediend. Men veronderstelt, dat hij dien geestelijke de waarheid zal hebben geopenbaard. — De nabestaanden hebben verlangd in het bezit van het lijk te worden gesteld, ten einde het te doen begraven. Dit kan kwalijk worden geweigerd, maar schijnt toch een punt van overweging in den raad der ministers te zijn geweest.

Het geregtshof der Pairs is tegen zaturdag aanstaande bijeengeroepen.

Het gebeurde geeft aan de organen der oppositie aanleiding tot bittere aanmerkingen. — Velen komt het vreemd voor, dat de bekwame geneeskundigen, welke dadelijk den toestand des hertogs hebben onderzocht, niet terstond den aard van het vergift, 't welk hij had ingenomen, hebben ontdekt, en dit geeft aanleiding tot menige uiteenloopende gissing, nopens het tijdpunt, op 't welk hij het moet hebben ingezwolgen. — Onder het volk is het gerucht algemeen, dat de hertog niet dood is; — dat men een ander lijk in zijne plaats heeft gelegd, en hem heeft laten ontsnappen. Zelfs heeft, zoo gemeld wordt, zich een hoop volks voor de gevangenis van den Luxemburg vereenigd, en met aandrang gevorderd, dat men het lijk zoude toonen, zoo dat men de gewapende magt te hulp heeft moeten roepen, om die menigte uit een te doen gaan. — Dezen ochtend was op eene der deuren van den Luxemburg, met krijt, geschreven: *schuilplaats voor moordenaars.*

— De prins *van Joinville* is steeds ziekelijk, en zal gedurende eenigen tijd het kasteel van St. Cloud betrekken. — Het gebeurde met den hertog *de Praslin* heeft de hertogin - weduwe *van Orleans* zoo zeer getroffen, dat zij zich, ten gevolge van dien, zeer ongesteld bevindt.

De hertog *van Aumale* zal, alvorens de reis naar Algerie aantenemen, eene bijeenkomst hebben met den maarschalk *Bugeaud*.

— Volgens de jongste berigten uit Marocco, gedraagt *Abd-el-Kader* zich als opperheer van het oostelijk gedeelte van dat Rijk; — wordt zijn gezag aldaar vrij algemeen geëerbiedigd, en dat des Keizers allezins miskend.

Uit Algiers wordt gemeld, dat aldaar met eene stoomboot uit het westelijke gedeelte der provincie elf aanzienlijke Maroccanen zijn aangekomen, met het voornemen, om eene reis te ondernemen naar Mecca. Onder die Maroccanen bevindt zich de broeder van den maroccaanschen gezant in Frankrijk. Deze gezamenlijke reizigers zullen eerstdaags uit Algiers naar Marseille vertrekken, om van daar hunnen togt naar Alexandrie en Mecca voorttezetten. Zij hebben bepaaldelijk begeerd, om gedurende hunne reis gesteld te worden onder de onmiddelijke bescherming van het fransche gouvernement; — 't welk hun is toegestaan.

Dit hun verlangen wordt hier te lande van veel belang aangemerkt, en als de maatstaf beschouwd van de wijze, waarop de aanzienlijken in Marocco over Frankrijk beginnen te denken. Men begrijpt, dat de Maroccanen daardoor hebben getoond, dat zij beginnen intezien, dat het fransche gouvernement over Algerie op den duur zal kunnen blijven heerschen, maar ook tevens, dat de invloed van Frankrijk in de Levant nog geenszins verminderd is. — Het schijnt, dat de fransche bewindslieden er prijs op stellen, dat de Maroccanen in die meening worden bevestigd en versterkt.

— De brieven uit Madrid van den 21sten melden het navolgende:

„ Men verkeert hier steeds in de vorige onzekerheid. Van eene nadere bijeenkomst, welke de minister *Pacheco* met den Koning op het Pardo zoude hebben, heeft men nog niets vernomen. — Thans loopt het gerucht, dat men den generaal *Narvaez* te wachten heeft, en dat deze een bewind moet benoemen, waaraan hij zelf een voornaam aandeel zal nemen. — De tegenwoordige ministers zijn intusschen overeengekomen, om, indien zij aan het bewind blijven, de vergadering der Cortes bijeenteroepen. — Zoo ver men kan nagaan, heeft de minister *Salamanca* nog geen geld; — is de overeenkomst met de Bank, gezegd der Unie, verbroken, en heeft de vergadering der kapitalisten aan de Bank San Fernando geen voldoenden uitslag gehad, vermits men van deze lieden naauwelijks 1 à 18 millioenen zoude hebben kunnen erlangen."

Een der dagbladen van Madrid, 't welk doorgaat van door zaakkundigen te worden opgesteld, meldt, ten aanzien van den staat der zaken, de volgende bijzonderheden: „ Wij gelooven niet, dat de openbare aangelegenheden sedert gisteren iets zijn vooruitgegaan. Naar men verzekert, heeft de minister *Pacheco* den Koning nog niet gesproken. Het is mogelijk, dat hij zich heden naar het Pardo zal begeven, en toch voedt men nog hoop op eene oplossing, welke door geheel het spaansche volk met de meeste vreugde zoude worden vernomen. Naar het oordeel der aanhangers, zoo wel van den heer *Pacheco*, als van den heer *Salamanca*, zijn beide deze bewindslieden verre van elkander te verstaan. De presiderende minister ontwart in zijne ambtgenooten de grootste hinderpalen voor eene gewenschte oplossing van de moeijelijkste vraagstukken, en wel bepaaldelijk van het ...

of niet bijeenroepen der Cortes; — van de financiele crisis en van de zoogenaamde kwestie van het paleis. De vrienden van den heer *Salamanca* beweren, dat de tegenwoordigheid van den heer *Pacheco* in den raad der ministers geen nut hoegenaamd kan aanbrengen, en dat een ministerie, zoodanig als men het acht dagen geleden had kunnen instellen, ten minste dat voordeel zoude hebben opgeleverd, dat men met hetzelve hulpmiddelen in Engeland had kunnen vinden, en tevens in Spanje een voldoende kern van magt en gezag vestigen. Intusschen blijft de overgroote menigte der gematigden werkeloos, en bepaalt zij zich bij treurige voorspellingen, ten aanzien der toekomst, waaromtrent men in 't onzekere blijft verkeeren. — De berigten, welke wij uit de verschillende deelen van Andalusie bekomen, stellen het buiten twijfel, dat de menigte aldaar wordt bewerkt, en dat men krachtige pogingen aanwendt, om, ter bevordering van revolutionaire belangen, onlusten te verwekken."

Een dagblad, 't welk den raadslieden der Koningin is toegedaan, verkondigt het navolgende: „De teedere kwestie van het paleis is thans in een toestand gebragt, welke de gewigtigste gevolgen kan hebben. De Koningin heeft, in hare edelmoedigheid, de voorwaarden eener verzoening voorgesteld, welke, zoo men beweerde, van de andere zijde zoo vurig werd verlangd. De Koning heeft daarop een weigerend en beleedigend antwoord gegeven. De voorgestelde termijn van vier maanden is beleedigend voor de Koningin, en even daardoor voor het volk. Die termijn is de uitdrukking eener grove minachting, zoo wel voor eene nabestaande, als voor eene echtgenoote en eene Koningin. De kwade raadslieden des Konings, zijne vijanden even zeer als van de genoemde Vorstin, hebben hem daardoor verlaagd tot een gewillig werktuig van vreemden invloed, en hem zijn pligt als man van eer, als bloedverwant, als echtgenoot, als Vorst en als onderdaan doen verzaken."

Men meldt thans, en zoo het schijnt, op goeden grond, dat de generaal *Narvaez* niet uit Madrid is *ontboden*, maar, op het verlangen van Koningin *Christina*, en met goedvinden van Koning *Philips*, derwaarts is *gezonden*, om aldaar datgene te regelen, 't welk noodwendig voorziening behoeft, en daarbij des noods zijnen militairen invloed en gezag in de schaal te leggen. Men voegt er bij, dat men zulks zoo veel mogelijk wil ontveinzen en verbloemen en uit dien hoofde, bij het vertrek van den generaal, onjuiste opgaven heeft vermeld van de daartoe geleid hebbende oorzaak. Men schijnt echter niet verzekerd te zijn, dat dit een en ander Koningin *Isabella* welgevallig zal wezen; — of de generaal *Narvaez* zich met den generaal *Serrano* zal verstaan; — of de Koningin genegen zal zijn om den laatsten op den achtergrond te laten plaatsen, en wat des meer zij. Zoo gezegd wordt, heeft de generaal *Narvaez* in last, om alle vorderingen van de bewegingspartij bepaaldelijk en ten stelligste aftewijzen; — om voor alles de verwijdering van den generaal *Serrano* en van den minister *Salamanca* te bewerken, en daarbij te zorgen, dat de Koning naar het koninklijke paleis te Madrid terugkeere, opdat 'er een einde kome aan het schandaal, 't welk de scheiding der echtgenooten heeft verwekt.

Van de clericale zijde wordt gemeld, dat de zending van den pausselijken Nuntius *Brunelli* naar Madrid nog geenszins aan de verwachting heeft beantwoord; — dat deze onderhandelaar steeds met onwil en onverschilligheid heeft te worstelen; — dat de spaansche geestelijkheid dien ten gevolge steeds in een zeer behoeftigen toestand verkeert, en dat de uitoefening van de godsdienst daaronder lijdt.

— De tijding van het ontruimen van de stad Ferrara is nog niet bevestigd. Intusschen heeft men in Marseille berigt uit Livorno van den 21sten, waarin op nieuw van dat gerucht melding wordt gemaakt, met bijvoeging, dat de oostenrijksche generaal daartoe was overgegaan, om bloedige tooneelen te verhoeden, die anderzins welligt, ter zake van de toenemende gisting onder de menigte, te wachten waren. In deze berigten wordt verder verzekerd, dat men zich ook in Parma wapent; — dat men in Toscane aandringt op de instelling eener burgerwacht en eene verandering van het bewind, — en dat in Piemont krachtige pogingen worden aangewend, om den Koning van Sardinie te bewegen, zich openlijk aan de zijde van den nieuwen Paus te scharen.

— De 3 pc. renten zijn 76 fr. 55 gebleven.

LONDEN, 25 Augustus ('s avonds).

Met den laatsten post uit Oost-Indie is hier een buitengewoon nummer van het op Ceylon uitkomende dagblad *Colombo* ontvangen, de dagteekening voerende van 15 Julij, waarin verontrustende geruchten omtrent de betrekkingen tusschen Engeland en China worden medegedeeld. Men verzekerde namelijk, dat de bekende overrompeling der forten van de rivier van Canton, door de britsche krijgsmagt, eene uiterst vijandelijke gezindheid onder de Chinezen tegen alle vreemdelingen, vooral tegen de Engelschen, had verwekt, en in Canton een algemeenen opstand tegen hen had teweeggebragt; — dat de consuls genoodzaakt waren geworden, die stad te verlaten, — en dat de Europeanen zich gereed maakten om hen te volgen. Deze opgaven waren te Colombo met de stoomboot *Haddington* aangebragt, en aan boord van dit laatste vaartuig vernomen van een schip, 't welk naar Calcutta was afgezonden, om versterking van troepen voor het garnizoen van Hong-Kong te halen.

Ofschoon het bovenstaande berigt, voor zoo veel betreft de misnoegdheid en vijandelijke gezindheid der bevolking van Canton, overeenstemt met de vroegere opgaven uit die stad, en derhalve in zoo ver geloofwaardig schijnt te wezen, is men hier over het algemeen niet geneigd, om ook geloof te hechten aan hetgeen verder daarbij medegedeeld wordt, omtrent een opstand in Canton, en omtrent de vlugt der europesche consuls. Volgens de laatste tijdingen, namelijk, ontbrak het te Canton wel niet aan pogingen, om de volksmenigte in beweging te brengen, en zelfs om de bewindslieden te doen bewilligen in een vijandelijken aanval op de britsche factorijen en in eene expeditie naar Hong-Kong, maar waren die pogingen herhaaldelijk afgestuit op de stellige weigering van de overheden, — wisten deze laatsten hun gezag nog te doen eerbiedigen, — en schenen zij levendig de gevaren te beseffen, welke het hervatten der vijandelijkheden voor de Chinezen zou opleveren. Met dit al blijft men hier met de grootste belangstelling nadere berigten uit Canton te gemoet zien. Ook hier ontveinst men niet, dat eene eenigzins uitgebreide volksbeweging onder de Chinezen, hetzij met, of zonder verlof en ondersteuning der regering, eene hoogst bedenkelijke zaak zou wezen.

— Het dezer dagen over Nieuw-York ontvangene berigt, volgens 't welk de vroegere opgaaf van de bereidwilligheid van Mexico, om overtegaan tot vredes-onderhandelingen, nog geenszins bevestigd was, en zelfs door velen voor ongegrond werd gehouden, heeft hier een onaangenamen indruk gemaakt, nademaal men zeer wenscht, dat de oorlog tusschen dat land en de Vereenigde-Staten, welke op den britschen handel een nadeeligen invloed heeft, eindelijk ophoude. Men meent hier, dat de aan Mexico aangebodene voorwaarden voor dit Rijk allezins aannemelijk zijn. Deze voorwaarden komen hoofdzakelijk hierop neder: erkenning van de Rio del Norte als noord-oostelijke grens van Mexico; afstand van Opper- en Neder-California aan de Vereenigde-Staten; daarentegen zal aan Mexico eene som van 3 millioenen dollars in geld betaald worden, en zal het mexicaansche gouvernement geheel ontslagen worden van alle vorderingen van n.-americaansche onderdanen. California acht men hier voor de Vereenigde-Staten van zeer weinig, en voor Mexico van nog minder waarde. Het mexicaansche bestuur is daar nooit met de daad erkend; althans het heeft er zich nooit behoorlijk kunnen doen gelden. De bevolking van dit uitgestrekte land bedraagt niet meer dan 40 à 50,000 zielen, meest Indianen, en is overal verspreid in kleine gemeenten, die zich op de weinige vruchtbare punten nabij de zeekust en aan de oevers der Rio Colorado, waar zij het noodige onderhoud kunnen vinden, gevestigd hebben. Die bevolking spreekt verschillende talen; zij wordt thans meerendeels, in afzonderlijke gemeenten, bestuurd door de r. kath. zendelingen, die haar tot het Christendom bekeerd hebben; hare bezittingen bestaan schier uitsluitend uit het vee, waarvan zij leven. Het is niet bekend, dat het land iets oplevert, 't welk voor uitvoer geschikt zou zijn. De kust kan dienstbaar gemaakt worden aan den handel op de Stille-Zuidzee; maar tot dus ver is die landstreek schier onbevolkt, en de havens van de Columbia en andere meer zuidelijke rivieren zijn tegenwoordig van de meest westelijk gelegene handelsplaatsen der Vereenigde-Staten afgescheiden door eene rotsachtige wildernis van omstreeks 2000 mijlen breedte. Voorts meent men, dat vooral het aanbod van 3,000,000 dollars in geld voor de Mexicanen zeer veel aanlokkelijks heeft, nademaal het bewind thans geheel van geld ontbloot is.

— Een onzer dagbladen verzekert, dat, volgens dezer dagen ontvangene berigten uit Rio-Janeiro van 25 Junij, de britsche en fransche gevolmagtigden alle hoop hadden, dat het hun gelukken zou, om de geschillen tusschen de republiek van Uruguay en den generaal *Rosas* op eene voldoende wijze te vereffenen.

— De beurs was heden op nieuw gedrukt. Er zijn weder eenige handels-huizen in granen, die hunne betalingen hebben moeten staken. — De 3 pc. gecons. resc. gingen terug tot 86¾ à ½. Spanje 5 pc. 19½; 3 pc. 29½ à ¼. Portugal 4 pc. 26. Nederl. 4 pc. 88¼.

'S GRAVENHAGE, 27 Augustus.

Naar men verneemt, bestaat bij H. M. de Koningin het voornemen, eene reize naar Maltha, en welligt naar Madera te ondernemen, en zoude hoogstdezelve door Prins *Alexander* derwaarts worden verzeld, welke laatste denkelijk, tot herstel zijner gezondheid, eenigen tijd aldaar zoude verblijven.

— Ter algemeene vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der districts-commissien van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden, gehouden binnen Amsterdam, op den 28sten Julij 1847, is uitgebragt het een-en-dertigste jaarlijksche verslag.

Uit de in hetzelve voorkomende rekeningen is gebleken: dat ten behoeve van het primitive fonds voor het te kort komende op de inkomsten over het jaar 1846, alsmede om te voorzien in de uitkeering van het resterende kapitaal en de daarop verloopene interesten, toekomende aan vier kinderen, wier vaders in den veldtogt van 1815 sneuvelden, en waarvan hieronder nader, zijn verkocht geworden *f* 15,000 inschrijvingen 4 percents nationale schuld, benevens *f* 3450 inschrijvingen 3 percents nationale schuld, waardoor het kapitaal der 4 percents inschrijvingen nationale schuld op 31 December 1846 is verbleven op *f* 939,100; terwijl dat der 3 percents inschrijvingen nationale schuld geheel is opgeruimd.

Dat ten behoeve van het primitive fonds voor gratificatien aan de deelgeregtigden over het jaar 1846 is uitbetaald *f* 47,786.13, en daarenboven nog voor aanzuiveringen van gratificatien, welke over den jare 1845 niet waren uitbetaald geworden, *f* 416,02½.

Dat van bovengenoemde kinderen, tot de deelgeregtigden in Belgie behoord, en den ouderdom van 18 jaren reeds sedert lang bereikt hebbende, er drie, en de erven van één in vreemde landen opgespoord en gevonden zijn, en aan hen, conform de overeenkomst van den jare 1843 met dat Rijk, is uitbetaald het resterende van het kapitaal van de bijdrage in der tijd van het Waterloo-Committee te Londen ontvangen, ten behoeve van weezen en kinderen, wier vaders in den veldtogt van 1815 sneuvelden; ten bedrage van *f* 1370.93¼, alsmede de daarop te goed gekomene interesten, beloopende *f* 1507.81, en dus te zamen een bedrag van *f* 2878.74¼. Terwijl van de interesten nog uit te keeren blijft *f* 100.49, toekomende aan de erven van één kind, beneden 18 jaar overleden.

Dat aan het invalidenhuis te Leijden zijn goedgedaan de pensioenen en gratificatien, die door de in dat gesticht geplaatste militairen van den Staat en van dit fonds worden getrokken, alsmede de renten van de ten behoeve van dit gesticht bestaande *f* 7200 inschrijvingen 4 percents nationale schuld, benevens het ontvangen subsidie van het gouvernement over het jaar 1846, ten bedrage van *f* 5000, en die van de stad Leijden, mede over het jaar 1846, ten bedrage van *f* 600, en alzoo te zamen ingebragt eene somma van *f* 19,196,09, en dat, boven en behalve deze som, tot onderhoud van het gebouw, administratie, voeding en kleeding der invaliden is uitbetaald eene som van *f* 8492,08; terwijl het getal der invaliden, op 31 December 1846 in dat gesticht aanwezig, bedroeg 100.

Dat van den intrest van de eerste gift van het Waterloo-Committee te Londen aan verminkten en nagebleevenen van gesneuvelden van den veldtogt van 1815, en wel over de jaren 1845 en 1846, is uitbetaald eene somma van *f* 2139.

Dat het hoofdbestuur, ten gevolge van het genomen besluit in de algemeene vergadering des vorigen jaars, is voortgegaan met de provisionele bedeeling aan verminkten uit vroegere oorlogen, gevoerd vóór November 1813, waarvoor aan gratificatien in het jaar 1846 is uitbetaald *f* 3814.49½.

En eindelijk, dat ten behoeve van het fonds voor de slagtoffers uit den strijd met Belgie, in den loop van het jaar 1846, om te voorzien in het te kort komende op de inkomsten van dit fonds, zijn verkocht geworden *f* 7000 inschrijvingen 4 percents nationale schuld, waardoor het kapitaal dezer 4 percents inschrijvingen ten behoeve van dit fonds op 31 December 1846 is verbleven op *f* 258,100.

In den loop van het jaar 1846 zijn ten behoeve van dit fonds aan bijdragen ingekomen *f* 2272.76, benevens de door het hoofdbestuur ontvangen renten der belegde gelden, ten bedrage van *f* 10,762.55, waaronder zijn begrepen de renten van *f* 3000 2½ percents en *f* 2100 4 percents inschrijvingen nationale schuld, waarvan de vruchten aan dit fonds zijn afgestaan, alsmede ⅓ gedeelte van het bedrag der collecte; daarentegen zijn aan gratificatien over het jaar 1846 uitbetaald *f* 27,178.67½, en aan achterstallen over het jaar 1845 *f* 387.18.

— De thans in het *Staatsblad* afgekondigde overeenkomst, den 8sten Mei jl. tusschen de Nederlanden en Baden gesloten, betreffende de wederzijdsche uitlevering van beschuldigden en misdadigers, bepaalt, dat die uitlevering zal geschieden in geval van beschuldiging of veroordeeling wegens een der volgende misdrijven: 1° moord, vergiftiging, vadermoord, kindermoord, moedwillige doodslag, verkrachting; 2° brandstichting; 3° valschheid in geschriften, het namaken van bankbriefjes en openbare schuldbrieven daaronder begrepen; 3° valsche munting; 5° valsche getuigen; 6° diefstal met verzwarende omstandigheden, verduisteringen of ontvreemdingen door openbare ambtenaren, met ontvangsten of bewaringen belast; 7° bedriegelijke bankbreuk. De persoon, wiens uitlevering zal zijn toegestaan, kan in geen geval vervolgd of gestraft worden voor eenig staatkundig misdrijf, dat vóór de uitlevering begaan is; noch voor eenige daad, met dusdanig misdrijf in verband staande; noch voor eenige misdaden, of wanbedrijven, welke bij de tegenwoordige overeenkomst niet voorzien zijn. Wijders regelt deze overeenkomst de wijze, kosten, enz. der uitlevering, en behelst dezelve bepalingen omtrent het hooren van getuigen in strafzaken en de mededeeling van proces-stukken.

HAARLEM, 28 Augustus.

Omtrent den veenbrand in de gemeente Onstwedde melden de Groninger Couranten, onder dagteekening van 26 Augustus, het volgende:

„Men verneemt, dat de boerregter van de boerschap Onstwedde, op de bekomene kennisgeving, dat er brand in de veenen aldaar was ontstaan, zich dadelijk met de marktgenooten derwaarts heeft begeven, en zij zich eenen geheelen dag met het blusschen van den brand hebben beziggehouden; doch daar, ten gevolge van de aanhoudende hitte, de heidevelden en veengronden geheel zijn uitgedroogd, waren alle pogingen tot blusschen vruchteloos, zoodat het vuur zich nog al aanzienlijk heeft verspreid, en men zich voorshands heeft moeten bepalen tot het stuiten van den brand door omgraving van greppels. Dag en nacht wordt door de ingezetenen van Onstwedde bij den brand gewaakt. Mogt er echter een felle wind ontstaan, dan zal het welligt onmogelijk zijn, de verspreiding van den brand te verhinderen.

„Men verneemt ook, dat er dezer dagen brand in de veenen in de nabijheid van Veenhuizen, onder Onstwedde, is uitgebroken, en dat men aldaar dezelfde maatregelen heeft in het werk gesteld. De oorzaak van den brand is onbekend."

Uit Assen, 26 Augustus, wordt het volgende medegedeeld, ten aanzien van den veenbrand onder Koekange en Zuidwolde:

„Hetgeen onderscheidene bladen melden over veenbrand onder Koekange en Zuidwolde, is grootelijks overdreven. Onder Zuidwolde was, in de Drogteropslagen, wel eenig vuur aanwezig, zoodat daar ook reeds een enkel hoekje veenboekweit was afgebrand; doch door de belangheb-

bende eigenaren werden alle mogelijke middelen, zoowel 's nachts als daags, aangewend om dat verder tekeertegaan, en was 't vuur den 23sten dan ook grootendeels uitgemaakt. Onder Koekange was, volgens berigt van den 24sten, op twee plaatsen in 't veld, in eene smeule, eenig vuur aanwezig, dat nog geene de minste schade had teweeggebragt; zijnde evenwel last gegeven om hetzelve onverwijld uittemaken, ten einde verdere verbreiding, die bij de heerschende droogte gevaarlijk kon worden, voortekomen. 't Verbranden van 200 korven met bijen, onder Zuidwolde, is geheel onwaar. Daarentegen was in 't naburig gehucht Lutten, ambt Hardenberg, in Overijssel, naar men verzekerde, eene aanzienlijke hoeveelheid turf en bijen verbrand."

— Het stoomwerktuig, met de dubbel werkende persbuis, door den ingenieur *Fijnje* uitgevonden, heeft in dit jaar den polder van Wamel, Dreumel en Alphen, groot 3300 bunders, *droog gemaakt* en *droog* gehouden. Door den hoogen waterstand op de Maas van circa 5 ellen, moest de machine het polderwater 6 weken lang 2 à 2,50 ellen opbrengen, en alzoo 2/3 van het straks genoemde bundertal, anders onder kwel en regenwater bedolven, voor den landbouw geschikt doen blijven.

Zoo zijn er 900 bunders met haver en boonen gezaaid; een gelijk getal heeft goed hooi geleverd en toont nu weelderig nagras, en de hoogere bouwlanden verheugen zich in een rijken oogst. De opbrengst der veldgewassen in den polder is, ten gevolge van de werking der stoom-machine, in 1847 zeer aanmerkelijk meerder geweest dan in 1846.

In de zitting der fransche Academie van wetenschappen van den 2den en den 9den Augustus is gehandeld over de geologie, en meer bepaaldelijk over de sedimentaire en de plutonische of pyrogenische grondlagen, als de beide hoofdlagen, welke den bodem onzer aarde uitmaken. In de eerste laag heeft men steeds grondstoffen aangetroffen, welke in overoude tijden in water opgelost zouden zijn geweest, en bij de vorming onzer aarde in derzelver tegenwoordigen toestand, daaruit nedergeslagen of op eenige andere wijze afgezet; de tweede laag, waarin onder anderen het graniet wordt aangetroffen, is volgens het gevoelen der geleerden, onder de werking van het vuur ontstaan. Dit aannemende, moet men ook noodwendig tot het besluit komen, dat daarin geene voorwerpen kunnen worden aangetroffen, die niet bestand zijn tegen het vuur. De heer *Durocher* heeft aan de vergadering verkondigd, dat hij steeds van die meening is geweest; — dat hij echter te zijner overtuiging dezer dagen een aantal proeven heeft genomen, stukken van zoogenaamde pyrogenische rotsen heeft ontleed, en tot zijne niet geringe verwondering daarin het aanwezen van water heeft ontdekt. Hij heeft zelfs bevonden, dat het graniet eene hoeveelheid water bevat, gelijkstaande, in verhouding, als 1 tot 5/1000. Voorts heeft hij waargenomen, dat die hoeveelheid water zich wel is waar niet dan op eene hooge temperatuur ontwikkelt, maar dat het te onderzoeken graniet geenszins tot gloeihitte behoeft gebragt te worden. Niet alleen heeft de heer *Durocher* in de pyrogenische grondlaag water gevonden, maar hij wil in verschillende graniet-, basalt- en lavasoorten verbindingen met koolzure kalk en magnesia hebben aangetroffen. Hij heeft betoogd, dat, ten gevolge zijner nasporingen in dezen, het noodig zal zijn, om de tot dus ver gevolgde theorie, nopens de grondlagen en de vorming onzer aarde, te wijzigen; — dat het toch niet kan worden aangenomen, dat, terwijl koolzuur door de werking van groote hitte ontwijkt, gelijk bij voorbeeld, in de gewone kalkovens, — die grondstof zou worden gevonden in graniet-lagen, die, in de veronderstelling dat dezelve aan het vuur haren oorsprong verschuldigd zijn, aan eene oneindig zwaardere hitte zijn onderworpen geweest, dan ooit onder anderen door de kalkovens kan worden te weeg gebragt.

Daarna heeft de heer *Poumarède* verslag gedaan van een door hem uitgevonden toestel, om onder water met gemak te kunnen ademen en te arbeiden. Die toestel, waarvan het hoofddenkbeeld echter niet nieuw is, bestaat uit twee buigbare buizen, van boven uitkomende in op het water drijvende voorwerpen, welke beide buizen zich in eene enkele vereenigen, die geplaatst is op den mond van den persoon, die zich onder water bevindt. De neusgaten worden met een werktuig, 't welk vroeger reeds is uitgevonden, gesloten gehouden. Het hoofd is naauwkeurig besloten in en bedekt met een kap, voorzien van glazen voor de oogen. De beide buizen zijn elk van binnen voorzien van eene klep, welke kleppen in eene tegenovergestelde rigting werken en waarvan de eene de lucht inlaat, welke de persoon inademt, en de ander de uitgeademde lucht weder wegvoert. — Men heeft gemeend, dat het met regt verwondering konde baren, dat van het genoemde werktuig niet meer gebruik is gemaakt, daar, met behulp van hetzelve, op belangrijke diepten kan worden gearbeid, zonder dat men onderworpen is aan de nadeelen der duikerklokken, waarin de lucht, naar gelang dezelve diep zinken, dikwerf zoodanig wordt te zamen geperst, dat de personen, die zich in dezelve bevinden, grootelijks hinder daarvan ondervinden; dat het voorts als een werkelijk voordeel moet worden aangemerkt, dat, terwijl bij het gebruik van de duikerklok, de plaats, waar de arbeiders hunne werkzaamheden verrigten, naauw bepaald wordt, zulks geenszins het geval is met dén door den heer *Poumarède* uitgedachten toestel, die veroorlooft, dat de arbeiders zich vrij onder water bewegen. Men heeft de aanmerking gemaakt, dat het meermalen noodig kan zijn, dat de personen, die onder water arbeiden, met elkander spreken en zich onderling verstaan, iets 't welk met den toestel, waarvan thans sprake is, niet kan geschieden. Algemeen heeft men echter gemeend, dat het werktuig doeltreffende is, wel waardig om naauwkeurig te worden onderzocht en, desgevorderd, te worden verbeterd. De heer *Poumarède* heeft verkondigd, dat hij, van hetzelve voorzien, meermalen twintig minuten onder water is gebleven, met even veel gemak, als of hij zich op het land en in de vrije lucht bevond.

Wijders zijn mededeelingen van onderscheiden aard gedaan, en is onder anderen het verslag voorgelezen van de waarneming van den engelschen sterrekundige *Hind*, betreffende de nieuwe door hem opgespoorde planeet. — De heeren *de la Provostaye* en *Desains* hebben den uitslag hunner proefnemingen omtrent de stralende warmte medegedeeld, waaromtrent de Academie heeft gelast, dat een rapport zal worden uitgebragt, nademaal, wanneer de bevindingen dier beide heeren gegrond mogten worden bevonden, daardoor de theorie en de allerwegen als waarheid erkende formules van den heer *Dulong*, betreffende de natuurwetten, aan welke de stralende warmte onderworpen zou zijn, niet alleen eene aanmerkelijke wijziging zouden behooren te ondergaan, maar grootendeels door de nieuwe ontdekkingen zouden worden omvergeworpen.

— Naar men meldt, zijn ook te Amsterdam valsche nieuwe guldens in omloop, die echter kenbaar zijn aan hunne loodkleur ligtheid en gebrekkig randschrift.

— In de den 26sten Augustus te Rotterdam door de Ned. Handelmaatschappij gehouden thee-veiling, is alles naar qualiteit verkocht: de Boey van 30 à 38 cents, de Congo van 40 à 57 c., de Congo Boey van 31 tot 45 c., de Souchon van 35 à 75 c., de Thonkay van 40 à 101 c., de Schin van 38 à 96 c., de Kempoey van 36 à 50 c., de Hysant van 69 à 121 c., de Hysant Schin van 45 à 89 c., de Uxim van 71 à 151 c., de Joosjes G. B. van 126 à 200 c., de Joosjes F. B. van 123 à 175 c., de Pecco van 100 à 300 c.

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat de heer *J. E. Stumpff*, eigenaar van de zaal *Frascati*, bezitter is geworden van de oorspronkelijke modellen der binnen kort te plaatsen nationale standbeelden van *Willem den Eersten* en van *Rembrand*, welke zijn vervaardigd door den heer *Royer*. Deze beide belangwekkende kunstwerken zullen gedurende de aanstaande amsterdamsche kermis worden geplaatst in de zaal *Frascati*, die alsdan, gelijk gewoonlijk in de kermisweken, buitengewoon fraai zal zijn versierd. Men twijfelt niet, of het publiek zal gretig deze gelegenheid waarnemen om de bedoelde modellen te bezigtigen.

— Op den 26sten Augustus heeft de arnhemsche Liedertafel *Euterpe* eene serenade gebragt aan den heer burgemeester dier stad, op Z. Eds. buitenverblijf, als hulde voor de onvermoeide medewerking en ondersteuning, welke Z. Ed. Achtb. betoond heeft in het tot stand brengen van het onlangs aldaar ter stede gevierde zangersfeest. Reeds dadelijk na afloop van bedoeld feest had men het voornemen, hem deze welverdiende hulde te brengen, welke echter door onvoorziene omstandigheden is moeten worden uitgesteld.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 28 Augustus. Den 27sten dezer zijn in Texel binnengekomen Reed van Ibrail, Booth van Leverpool, H. B. de Jong van Cardiff en T. W. de Jong van Hull, gisteren nog Kuhl van Riga en Westerberg van Stokholm, en uitgezeild de schepen *Margaretha Simonetta*, kapt. Hofman naar Batavia, Duilstrum naar Cadix, de Jong naar Hull, Gundersen naar Drammen en Larsen op avontuur; de wind n. n. o.

Den 24sten dezer is te Vlissingen lek binnengeloopen het schip *Isabella*, kapt. Walker, van Grangemouth naar Dordrecht.

Den 21sten dezer is te Carolienerzijl lek binnengeloopen het schip *2 Gebroeders*, kapt. Duif, van Hamburg naar Groningen.

Den 23sten dezer is ter reede van Deal binnengeloopen het schip *Saucy Jack*, kapt. Symons, van Cardiff naar Amsterdam.

Den 23sten dezer is Deal gepasseerd het schip *Margaretha*, kapt. Wijkmeijer, van Rotterdam naar Rochefort.

Den 22sten dezer was op de hoogte van Portland het schip *Nangasacki*, kapt. Bunnemeijer, van Baltimore naar Rotterdam.

Te Kampen is aangekomen Hoeksma van Hull. Te Harlingen Lee, Colyer en Cook, beide (st.), alle 3 van Londen en Koster van Petersburg. Te Zoltkamp Lieflijn van Noorwegen. Te Delfzijl Pekelder van Stettin, Siemers van Drochtersen en Klofkorn van Nieuw Harlingerzijl, alle 3 naar Amsterdam. Te Termunterzijl Schippers van Noorwegen. Te Brouwershaven Asaccarino van Messina en Dark van Swansea. Te Vlissingen Steel van Havre, Lagthorpe van Newcastle en Bay van Archangel. Te Montevideo het schip *Plata*, kapt. Henning van Mago. Te Newjork het schip *Doggersbank*, kapt. Kerkhoven van Amsterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN
AMSTERDAM, 28 *Augustus*.

	p t.				geb
NEDERL. Werk. Schuld	2½	56	à	¼	56 1/16
„ „ „	3	68¼	„	¾	68½
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	88	„	¼	88 1/16
„ Oost. Ind. Leen.	4		„		
„ Am. Synd.	3½		„		
„ Handelmaatsch.	4½	168½	„	169¼	168¾
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	4		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	105¼	„	¾	105½
„ „ „ 1828/29	5	104¾	„	105¼	105
„ „ Amst. 1831	5	96	„	½	96¼
„ leen. 1840	4	89¼	„	¾	89½
„ inschr. *Stieglitz*	4	89	„	¼	89⅛
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6		„		
„ negot. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3	24¾	„	25¼	25
„ „ „	4	25	„	26	25⅝
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Negot. Londen 1834	5	15¾	„	16	15⅞
„ „ onbep. St.	5	14¾	„	15¼	15⅛
„ Coupons		12¾	„	13¼	13
„ negot. Londen 1842	3		„		
„ Binnenl. Schuld	3	23¾	„	24	23 13/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	102	„	½	102¼
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	102	„	½	102⅜
„ „ neg. Londen	5		„		
„ „	2½	52¼	„	½	52⅜
NIEUW GRENADA. Negot. Londen.	1	19½	„	¾	19⅝
VENEZUELA. Negot. Londen	2		„		
MEXICO. Negot. Londen	5	17½	„	18¼	18
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		4	„		
dito op Prolongatie		4	„		

Brazilie neg. van 1843, 84½.

De markt was heden, wat de binnenlandsche fondsen betreft, bij het begin der beurs als gisteren. Later bleef dezelve minder vast, vooral de 3 pc. en de Handelm. Van de buitenl. fondsen zijn de Portug. weder gedaald en ½ pc. lager dan gisteren gebleven. De overige fondsen zijn nagenoeg tegen dezelfde prijzen als gisteren verhandeld.

Eergisteren waren te Londen de 3 pc. gecons. resc. 87½ à ⅝.

Gisteren waren ter beurze van Parijs de 3 pc. fransche renten 76 fr. 42½; de 5 pc. 117 fr. 95.

MADRID, 21 Augustus. De 5 pc. 17¼; de 3 pc. 26; Coup. 15.

BERLIJN, 25 Augustus. De 4 pc. Russen bij *Hope* 95; dito bij *Stieglitz* 94¾.

FRANKFORT, 26 Augustus. Metall. 106⅜. De 2½ pc. Ned. 55⅞. Ardoins 18⅝; de 3 pc. Spaans. binnenl. 23¾.

LONDEN, 25 Augustus. Cons. 87½. De 2½ pc. Ned. 56; dito 4 pc. 88¾. Brazilie 84. Mexico 18⅜. Ard. 20; de 3 pc. Spaans. 29¾. De 4 pc. Portug. 25½.

PARIJS, 26 Augustus. De 5 pc. cont. en ult. 118,05; de 3 pc. cont. en ult. 76,50. Napels 101,65.

ANTWERPEN, 27 Augustus. Ardoins 15 11/16.

MARKTBERIGTEN.

LONDEN, 25 Augustus. De handel in granen was heden zeer gering. De prijzen bleven op de hoogte van eergisteren. — De aanvoeren uit het buitenland zijn bij voortduring zeer aanzienlijk, en de berigten omtrent den oogst hier te lande blijven zeer gunstig.

STOOMVAART
TUSSCHEN
AMSTERDAM EN *HAMBURG*.
VERTREK:
Van *Amsterdam*, 5, 10, 15, 20, 25, 30, van elke maand.
Van *Hamburg*, 5, 10, 15, 20, 25, 30, van elke maand.
De Passagiers moeten den avond voor den dag van vertrek aan boord zijn.

STOOMVAART
TUSSCHEN
AMSTERDAM, ENKHUIZEN EN *HARLINGEN*,
in Correspondentie met Leeuwarden en Groningen.
VERTREK:
Van *Amsterdam*, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des morgens ten 7 ure.
Van *Harlingen*, Woensdag, Vrijdag en Zondag, des morgens ten 8 ure.

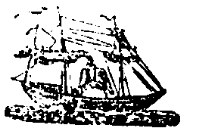

STOOMVAART
TUSSCHEN
AMSTERDAM EN *DE LEMMER*.
VERTREK:
Van *Amsterdam*, Maandag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 7 ure.
Van *de Lemmer*, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des namiddags ten 1 ure.
De Goederen voor deze beide Diensten worden tegen billijke Vrachten *dagelijks* aangenomen, aan het Kantoor op *de Nieuwe Stads-Herberg Brug*, des morgens voor het vertrek, echter niet later dan *een half uur* te voren.

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *H. G. A. COLENBRANDER*, geliefde Echtgenoot van W. SCHEPERS.
HEERENVEEN, 21 Augustus 1847.

*** Heden beviel van eenen ZOON, *WILLEMINA ELISABETH DE RANITZ*, geliefde Echtgenoot van E. J. THOM. à THUESSINK VAN DER HOOP.
GRONINGEN, 24 Augustus 1847.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON, *J. BOOTSMAN*, geliefde Echtgenoot van
DEVENTER, A. VAN TONDEREN,
25 Augustus 1847. Provinciaal Bewaarder van het Kadaster, Contrôleur te Deventer.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *GEERTRUIDA JOHANNA BEZIER*, geliefde Echtgenoot van
ZWOLLE, A. W. SANDT VAN NOOTEN.
26 Augustus 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *J. DIBBETS*, geliefde Echtgenoote van
RHEDEN, Mr. D. J. SCHERER.
26 Augustus 1847.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, *J. H. E. DE PINÉDA*, geliefde Echtgenoote van B. MOORREES,
WIJK BIJ HEUSDEN, Predikant.
27 Augustus 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, *ANNA HELENA SLICHTENBREE*, geliefde Echtgenoot van J. J. CAMBIER.
VIANEN, den 27sten Augustus 1847.
Eenige kennisgeving.

*** Na een langdurig lijden stierf gisteren, in haar 69ste jaar, onze brave Moeder, de Wed J. VAN HULST, geb. A. HERDINGH. *Uit aller Naam*,
NORDEN, L. VAN HULST,
22 Augustus 1847. Predt. te *Emden*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, aan een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van ruim 80 jaren, de Wel-Ed. Geb. Gestr. Heer Mr. JAN MEULMAN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Baljuw der Stad en Lande van Woerden, Dijkgraaf van het Groot-Waterschap van dien naam, Kantonregter aldaar, enz.
Den *Huize* BATENSTEIN, bij *Harmelen*,
den 22sten Augustus 1847.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, tot bittere droefheid van mij en mijne beide Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer HENDRIK WILLERS, in den ouderdom van ruim 50 jaren. C. P. WILLERS — BOSSELAAR.
AMSTERDAM, Eenige kennisgeving.
22 Augustus 1847.

*** ENSCHEDE, den 23sten Augustus 1847. Het behaagde den Heer van leven en dood, dezen morgen ten 3 ure, na eene gelukkige Echtvereeniging van slechts 15 weken, van mijne zijde wegtenemen, mijne geliefde Echtgenoote, GERRITDINA HENDRIKA KLUVERS, in den jeugdigen ouderdom van 22 jaren en 7 maanden. Ik verlies in haar eene brave Echtgenoote en mijne 4 Kinderen uit mijn vorig Huwelijk eene geliefde Moeder. God sterke mij, om in deze zware beproeving gelaten te berusten. G. D. NIERMANS.

*** Heden overleed alhier mijn dierbare Echtgenoot, de Hoog Edel-Gestrenge Heer JOHANN RUDOLPH EICHLER, in leven gepensioneerd Kolonel der Artillerie, met rang van Generaal-Majoor, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.
DOETINCHEM, A. J. E. BEURHAUS,
23 Augustus 1847. Douairière *Eichler*.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 24sten Augustus 1847 overleed op de Hofstede HILVERBEEK, te 's *Graveland*, Jonkheer Mr. H. SIX, Heer van Hillegom, Lid van de Ridderschap der Provincie Noord-Holland, Lid van den Raad der Stad Amsterdam, Lid van de vierde klasse van 't Koninklijk Instituut enz., in den ouderdom van bijna 57 jaren.

*** Heden overleed onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mevrouw ANNA CATHARINA WENNIGER, Weduwe *M. van Valkenburg*, in den ouderdom van 64 jaren. C. T. VAN VALKENBURG,
GRONINGEN, *Uit aller Naam.*
25 Augustus 1847.

*** OUDE TONGE, 25 Augustus 1847. Heden overleed, ten huize van den Wel-Eerw. Heer *H. de Groot*, na eene kortstondige ziekte, Mejufvrouw M. B. BASTIAN, in den ouderdom van bijna 55 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden.

*** Na eene gelukkige Huwelijks-vereeniging van 49 jaren overleed heden, in den ouderdom van bijna 78 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote NEELTJE PALESTEYN, diep betreurd door allen die haar gekend hebben. JACOBUS DE VOOGD,
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.
DORDRECHT, den 25sten Augustus 1847.
Op begeerte van de overledene zullen er voor haar geene teekenen van rouw gedragen worden.

*** Den 25sten Augustus 1847 overleed te ZEIST, in den ouderdom van 68 jaren, Vrouwe ALEIJDA CATHARINA VAN DER LAAN, Weduwe van den Heer *G. H. Dijk*, diep betreurd door hare Dochter, Behuwd-Kinderen en verdere Betrekkingen.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JAN VAN HEUKELOM Senior, in den ouderdom van bijna 63 jaren.
LEYDEN, A. H. LUZAC,
25 Augustus 1847. Wed. *J. van Heukelom Senior.*

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot MAARTJE GELLET, in den ouderdom van 52 jaren.
UITGEEST, HERM. ZONJEE.
25 Augustus 1847.

*** Heden den 25sten Augustus 1847 overleed op den *Huize* WOESTDUIN, onder *Bloemendaal*, Vrouwe L. R. J. HUBRECHT, Geb. Jonkvrouwe VAN ALPHEN. Eene hevige koorts maakte in korte dagen een einde aan haar nuttig leven.
J. J. HUBRECHT,
Ontvanger der Registratie te Vlaardingen.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een smartelijk lijden van ruim zeven maanden, mijne dierbare Echtgenoote MARIA JOANNA DE ROOSE, mij nalatende vier Kinderen.
'sBOSCH, HENDRIKSE,
den 26sten Augustus 1847. 1e Lt. Km., 6e Reg. Inf.

*** Heden overleed SARA SOPHIA ELISABETH ZIMMERMAN, Weduwe *William Lee.*
OVERSCHIE, den 26sten Augustus 1847.
Eenige kennisgeving.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de **COUPONS**, verschenen in *Amerika* 1°. Julij 1847, van Certificaten hunner Administratie, op Inscriptiën, ten laste den Noord-Amerikaanschen Staat *Ohio*, rentende 6 pCt., van heden af betaald zullen worden, ten Kantore van Kassiers SWARTH & SCHELLWALD, met *f* 29,86.
Amsterdam, 26 *Augustus* 1847.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de Staat *Illinois*, op REKENING DER INTERESSEN, verschenen in *Amerika* 1°. Januarij 1842, weder eene **BETALING** heeft gedaan, die voor ieder Coupon van de Certificaten hunner Administratie, verschenen 1°. Januarij 1842, bedraagt Ds. 2.80, zijnde *f* 6,96, voor de 3de Uitdeeling.
Welke van heden af, tegen afstempeling der Coupons en inlevering van Kwitantiën, waarin de Nummers naar volg-orde zijn vermeld, en behoorlijk onderteekend, ten Kantore van de Kassiers SWARTH & SCHELLWALD, zullen worden betaald.
Amsterdam, 26 *Augustus* 1847.

*** OVERKLIFT & C°., te 's Gravenhage, daartoe geautoriseerd, adverteren, dat ten hunnen Kantore, van af den 1sten September 1847, zullen worden betaald, de op dien termijn verschijnende COUPONS, der onuitgelootte Aandeelen in de Negotiatie van *f* 300,000 tot droogmaking der Nootdorpsche Plassen, c. a.
Voorts, dat ten overstaan van den Notaris F. M. SCHMOLCK en Getuigen, op heden zijn uitgeloot ZES STUKS AANDEELEN dezer Negotiatie, ieder van *f* 1000, zijnde N°. 72, 129, 135, 198, 230, 252.
Welke mede ten hunnen Kantore, op den 1sten December aanstaande, tegen overname der Aandeelen, met de onverschenen Coupons, zullen worden afgelost met bij betaling van drie maanden Rente en alzoo met *f* 1012,50.
Zullende op de voorgezegde uitgelootte Aandeelen geene Renten later dan tot 1° December 1847 worden goedgedaan.
's Gravenhage, 27 *Augustus* 1847.

*** De Erfgenaam onder voorregt van Boedelbeschrijving van JAN DE WIT en WIJNTJE VAN HARLINGEN, in leven Echtelieden, gewoond hebbende in de Rijp en aldaar overleden, eerstgenoemde den 22sten Mei 1847 en laatstgemelde den 7den Mei 1847, roept bij deze, ter voldoening aan Artikel 1082 van het Burgerlijk Wetboek, de onbekende Schuldeischers van de overledenen, tegelijk met degenen die bekend zijn, op, om op Woensdag den 8sten September 1847, des morgens ten 11 ure, bijeentekomen ten Kantore van H. BOONACKER, Secretaris te Rijp, ten einde alsdan aan dezelve Schuldeischers Rekening en Verantwoording van zijn beheer af te leggen, en, zoo er geen verzet plaats heeft, de vorderingen, die op dat tijdstip mogten bekend zijn, te voldoen, voor zoo verre het bedrag van den gemeenschappelijken Boedel toereikende zal wezen.

*** Allen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel en de Nalatenschap van wijlen den Heer G. J. SPRUIT, in leven Genees-, Heel- en Verloskundige, gewoond hebbende en op den 12den Julij ll. overleden te Vinkeveen, gelieven daarvan vóór den 1sten November e. k. opgave te doen aan den Notaris J. C. VAN DER HEIJDEN, gevestigd te Vinkeveen, Arrondissement Utrecht, als met de liquidatie belast.

*** *Collatoren van het Hettema Heerema Leen te* BOLSWARD, ook wel genaamd *de St. Pieter en Paulus prebende, in den Kerke thoe Oldehooft*, worden bij deze opgeroepen, om te compareren op Woensdag den 15den September 1847, des voordemiddags om 10 ure, in het Logement *de Wijnberg*, te Bolsward, ten einde overtegaan tot de begeving der Inkomsten van voormeld LEEN, vacant geworden door het voltrekken der Studiën van wijlen Jr. Mr. M. L. H. VAN ALBADA DE HAAN HETTEMA, en waarvan de begeving ditmaal zal plaats hebben uit de Linie van *Hettema*.
NB. De Procuratien, waarvan men zich tot het uitbrengen van Stemmen zoude wenschen te bedienen, zullen moeten zijn gelegaliseerd of in authentiken vorm.
Bolsward, *den* 10*den Augustus* 1847.
Namens Bestuurders van voormeld Leen,
De Ontvanger van hetzelve,
E. T. KUIPER.

*** Iemand, van de Protestantsche Godsdienst, bezittende den tweeden Rang, in staat tot het doceren der Fransche, Hoogduitsche en Engelsche Talen, het Handteekenen, de grondbeginselen der Stel- en Meetkunde, etc., tevens van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst als GOUVERNEUR EX- of INTERNE. Adres Letter Z., aan de Boekh. VAN GORCUM en COMP., te Assen.

*** De Betrekking van ORGANIST bij de Hervormde Gemeente te Woerden, op een jaarlijks tractement van *drie honderd gulden*, eerlang komende te vaceren, worden de zoodanigen, die tot het vervullen derzelve verlangen te concurreren, mits Nederlanders van geboorte zijnde en de Hervormde Godsdienst belijdende, uitgenoodigd, zich te dien einde, vóór den 15den September aanstaande, met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, aantemelden bij den Heer Kerkvoogd, Secretaris dier Gemeente.

*** Een CANDIDAAT-NOTARIS, van goeden Huize, ruim 25 jaren oud, een Kapitaal van circa *f* 8000 ter zijner beschikking hebbende, is genegen zich te ASSOCIEREN in eene solide ZAAK, onverschillig welke, doch liefst van Administrativen aard, of wel om zoodanige Zaak, hetzij dadelijk, hetzij bij gevolg van tijd, geheel OVERTENEMEN.
Men adressere zich, met *franco* Brieven, onder de Letters Z. IJ. X., bij den Boek- en Courantdrukker C. A. THIEME, te Arnhem.

*** Men verlangt tegen 1° October of vroeger, in een klein Huishouden met twee Dienstboden, in de omstreken van Amsterdam, eene bekwame DIENSTMEID, geschiktheid hebbende om het Vrouwelijke werk te kunnen verrigten en met de Wasch omtegaan. Protestantsche Godsdienst, goede getuigschriften van vroegere Diensten en niet beneden de 25 jaren oud, zijn de gevorderde vereischten. Adres onder Lett. C., met *franco* Brieven, in den Boekwinkel van J. BEKOUW & Zn., Kalverstraat, over den Heiligenweg, te Amsterdam.

*** De ondergeteekenden maken door deze hunne geëerde Begunstigers bekend, dat bij hen te bekomen zijn vers Geveulde EZELINNEN, in KOOP of in HUUR, alsmede EZELINNEN-MELK, tot civiele prijzen.
Haarlem, 28 *Augustus* 1847.
P. VAN DER HEYDEN en ZOON.

*** PAPIER VAN ALBESPEYRE,

onderhoud zonder reuk of pijn te veroorzaken de *Fontenellen*, zijnde gedurende 25 jaren door de geneeskundige School te Parijs voorgeschreven; *Blaartrekkende Pleisters* om zich binnen eenige uren een Fitsel te maken; *Taf* om de Fontenellen te ververschen; *zuinigheids Compressen*, die de voorkeur boven *linnen* verdienen; verbeterde *arm* en *beenbanden* van gom-elastiek en plated.
Men adressere zich bij de Heeren Depôthouders van het Papier van Albespeyres: Alkmaar, *J. A. Peeters*; Amersfoort, *C. B. Kok*; Amsterdam, *H. K. Smit*; Arnhem, *F. Romeyn Fz.*; Bergen op Zoom, *C. M. Smeltzer*; Breda, *van den Goorberg*; 's Bosch, *J. Straatman*; Deventer, *L. G. Smeenk*; Dordrecht, *van Wageningen*; Gorcum, *P. J. B. Schultze*; Gouda, *H. A. C. L. van Bueren*; Groningen, *P. H. N. van Wermeskerken*; Haarlem, *D. Klinkert*; 's Hage, *J. Mouton en Zonen*; Leyden, *O. A. van Tricht*; Maastricht, *G. Grossier*; Middelburg, *Blaecke de Ligny*; Nijmegen, *J. H. Coenen*; Tholen, de Wed. *van Ryssel en Zoon*; Tiel, *J. M. van Olst*; Tilburg, *H. Martens*; Utrecht, *A. P. Milius*; Vlaardingen, *J. J. Haverdroese*; Zierikzee, *J. H. Ochtmans Johsz.*; Zutphen, *D. J. Muntendam.*
„De gebruikers van het Papier van Albespeyre gelieven goed te letten dat ieder doosje van de handteekening *Fumouze Albespeyre & C°.* voorzien zij, ten einde dezelve van namaak te onderscheiden."

*** Op een aangenaam gelegen Dorp in de Prov. Gelderland, waar eene Prot. en R. C. Kerk is, wordt in HUUR aangeboden, 2 Behangen en Gemeubileerde KAMERS, met KOST en BEDIENING, voor een of 2 Personen, tegen billijken prijs; de Kamers zijn van Stookplaatsen voorzien, en zijn, des verkiezende, ook Ongemeubileerd te bekomen. Adres *franco*, Letter S, aan den Boekhandelaar J. H. MELLINK, te Zutphen.

*** Te HUUR, voor een zeer matigen prijs, om met 11 November of Februarij aanstaande te aanvaarden, een klein BUITEN, bestaande in een Woonhuis, waarin zeven Kamers, Keuken, Kelder en Schuur, een groote Tuin met Vruchtboomen en naar verkiezing eenige BOUW- en GROENGROND; zeer aangenaam gelegen in de Provincie Overijssel. Adres Postkantoor te Almelo, Letter O., *franco*.

*** TE HUUR,
tegen November aanstaande: Een HUIS, bestaande uit vier behangen en geplafonneerde Benedenkamers, Alkove, Keuken, Welwaterspomp en verdere Gemakken, ruime Zolder en Meidenkamer, benevens Tuin en Schuur voor Stalling van Paarden en Rijtuigen of berging van Brandstoffen, enz., zeer aangenaam gelegen op Sonsbeek, aan de wandelingen der Stad Arnhem en bijzonder geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Rentmeester van Sonsbeek, bij Arnhem.

*** PERS.
Men vraagt UIT DE HAND TE KOOP: Eene sterke PERS, geschikt voor *Honig* en *Was*. Opgave van prijs en duidelijke omschrijving, onder Letters A. B., aan het Postkantoor te Ede. Brieven *franco*.

*** Te KOOP, een in volkomene gereedheid zijnd KERK-ORGEL, geschikt voor eene tamelijk talrijke Gemeente, en één DITO voor eene gewone Dorpskerk, beide van twee Handclavieren. Alsmede een ORGEL van één Handclavier, dienstbaar voor eene kleine Gemeente. Verder nog een gewoon HUIS-ORGEL, allen geheel of gedeeltelijk nieuw, en voor matigen prijs te leveren. Te bevragen onder Letter Z, bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te Leyden. Brieven *franco*.

*** Gewoon Boelhuis te Lisse, in het Logement genaamd *de Witte Zwaan*, op Dingsdag den 7den September 1847, des voormiddags ten 10 ure, van KOEIJEN, PAARDEN en RIJTUIGEN; te betalen 2 Februarij 1848. Als naar gewoonte kan worden ingestoken.

*** Op Vrijdag den 3den September 1847 zal worden ingezet en Vrijdag den 10den September 1847 worden verkocht, beide des voormiddags ten half 12 ure, in *de Rustende Arend*, te Zwammerdam:
De KALKBRANDERIJ *DE GOEDE VERWACHTING*, onder Alphen, met deszelfs drie Ovens, Heeren-Huizing, Stal, Tuin, twee Burger- en drie Knechts-Woningen, Kalk- en Lesch-Huizen en Turfschuur; breeder op de aangeplakte Billetten omschreven en dagelijks, van 3 tot 10 ure, te bezichtigen.
De Veilconditie en bewijzen van eigendom liggen ter visie ten Kantore van den verkoop doende Notaris VAN DER LEE, te Aarlanderveen, bij wien, als ook bij de Heer JAN VAN DEN ANDEL, Burgemeester en Secretaris, wonende te Vreeland, de Perceelen inmiddels *Uit de Hand te Koop* te bevragen zijn.

*** Op den eersten Augustus 1847 is door den Boekhandelaar J. NOORDENDORP, te Amsterdam, verzonden:

BEELDEN
EN
SCHADUWEN,
DOOR
BOUDEWIJN.

Inhoud: Een Dorpschoolmeester. — De nieuwjaarsdag. — Rondreizende Tooneelspelers. — Een blijgeestig Heer. — De teregtstelling van een ter dood veroordeelde. — Een arme kleine Savoyaard. — De Dichter en de bleeke man. — Een Apothekers-Bediende. — Hoe de Nieuwe Beurs van Amsterdam werd ingewijd. — Het Haagsche Bosch. — De Jas van den Jood. — Ondermeesters. — Een kersavond in eene pastorij. — Gevallen jonge Jufvrouwen. — Eens konings uitvaart.
NB. Deze bundel bevat een-en-twintig bladen druk, is netjes gecartonneerd en kost, slechts *f* 1,50.

*** JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, hebben op heden alom verzonden:
I. TWEETAL VERHALEN,
BETREFFENDE DE
VOLKS-HUISHOUDKUNDE,
naar Miss. HARRIET MARTINEAU, met Portret der Schrijfster, gr. 8°. *f* 3.
Prof. HUGO BEIJERMAN, *heeft bij de opening van de Vergadering der Maatschappij* tot Nut van 't Algemeen *in* 1846, *de Werken van bovengenoemde Schrijfster zeer aanbevolen, waarom wij mogen vertrouwen, dat deze Verhalen voor Letterkundigen zoowel als voor Romanlezers, een hoogst welkom verschijnsel in deze dagen zijn zal.*
II. TIJDSCHRIFT voor de REGISTRATIE, het NOTARIS-AMBT, HYPOTHEEKWEZEN en de REGTEN VAN ZEGEL, GRIFFIE en SUCCESSIE, gr. 8°., N°. 3. Per Jaargang of 4 Nummers *f* 4,80.

*** J. J. ARKESTEIJN en ZOON, Boekdrukkers en Boekhandelaren te 's Bosch, hebben alom verzonden:
LIJKREDE VAN DANIEL O'CONNEL, uitgesproken te *Rome*, door Pater *Ventura*, Theatijn, gr. 8°., 96 bladz. Prijs. . . . . . *f* -,60.
WIJSHEID EN LIEFDE DES SCHEPPERS, blijkbaar uit de beschouwing der Schepselen, doormengd met toepasselijke Versjes (Een Leesboek voor de hoogste klasse), kl. 8°., 180 bladz. Prijs. . . . . *f* -,35.
Hetzelfde werkje op best papier, in carton gebonden. Prijs. . . . . *f* -,50.
WAAROM VEREEREN DE CATHOLIJKEN DE H. MAAGD MARIA, BOVEN ALLE ANDERE HEILIGEN? gr. 8°., 28 bladz. Prijs. . . . *f* -,20.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.